

KARDIOLOGICKÁ KLINIKA
2. LF UK a FN MOTOL

Nejčastější geneticky podmíněná onemocnění v kardiologii

Prof. MUDr. Josef Veselka, CSc.

MUDr. Pavol Tomašov, Ph.D.

KARDIOLOGICKÁ KLINIKA
2. LF UK a FN MOTOL

Dědičnost kardiovaskulárních onemocnění

Výskyt kardiovaskulárních onemocnění je vyšší v některých rodinách

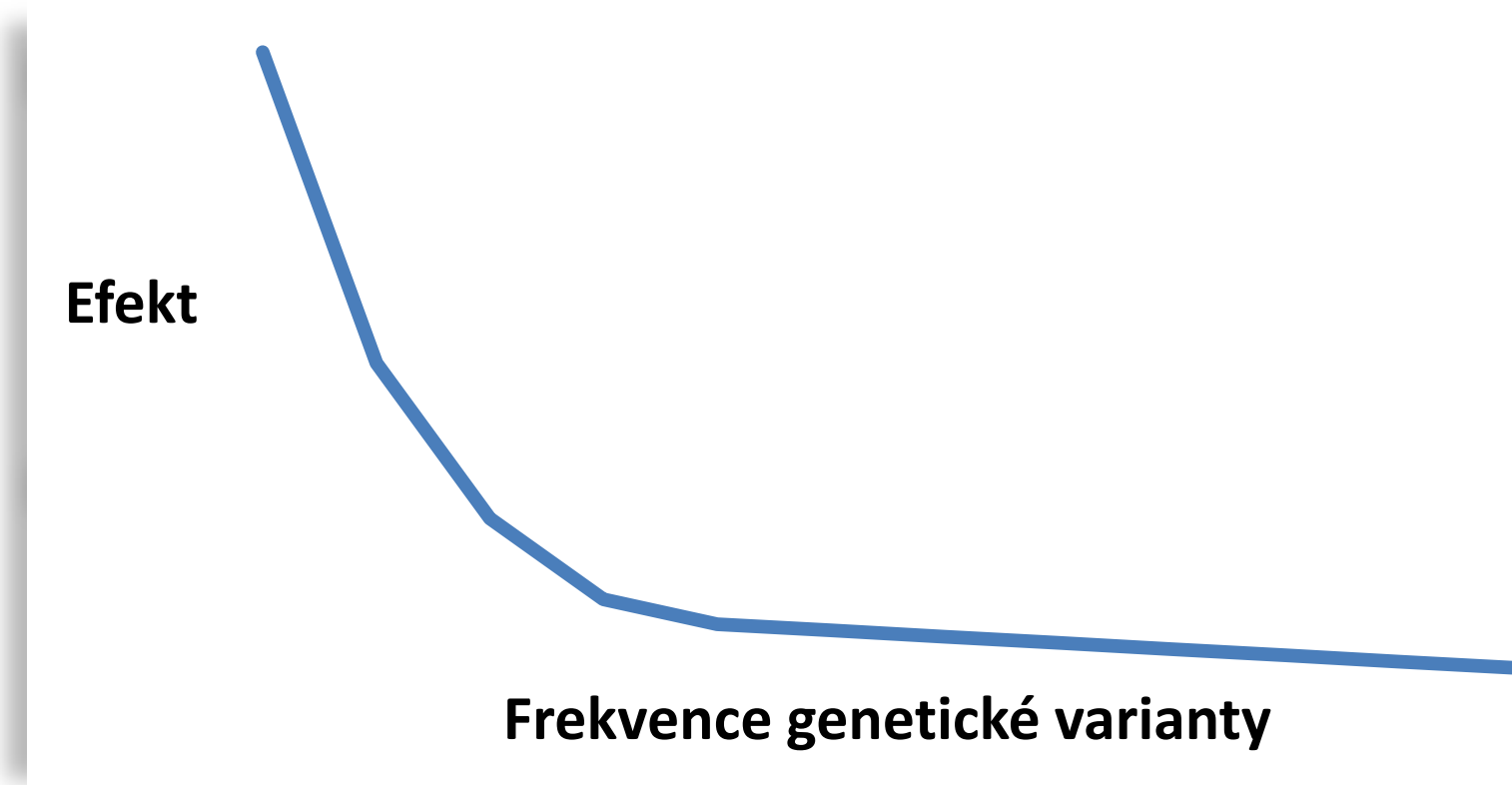
Sdílený genetický kód

Vliv prostředí

Dědičnost znaku (nemoci) určuje do jaké míry se na jeho vzniku podílí přenos genetické informace

Dědičnost kardiovaskulárních onemocnění

Dědičnost kardiovaskulárních onemocnění

Způsob dědičnosti

Autozomálně dominantní

Autozomálně recesivní

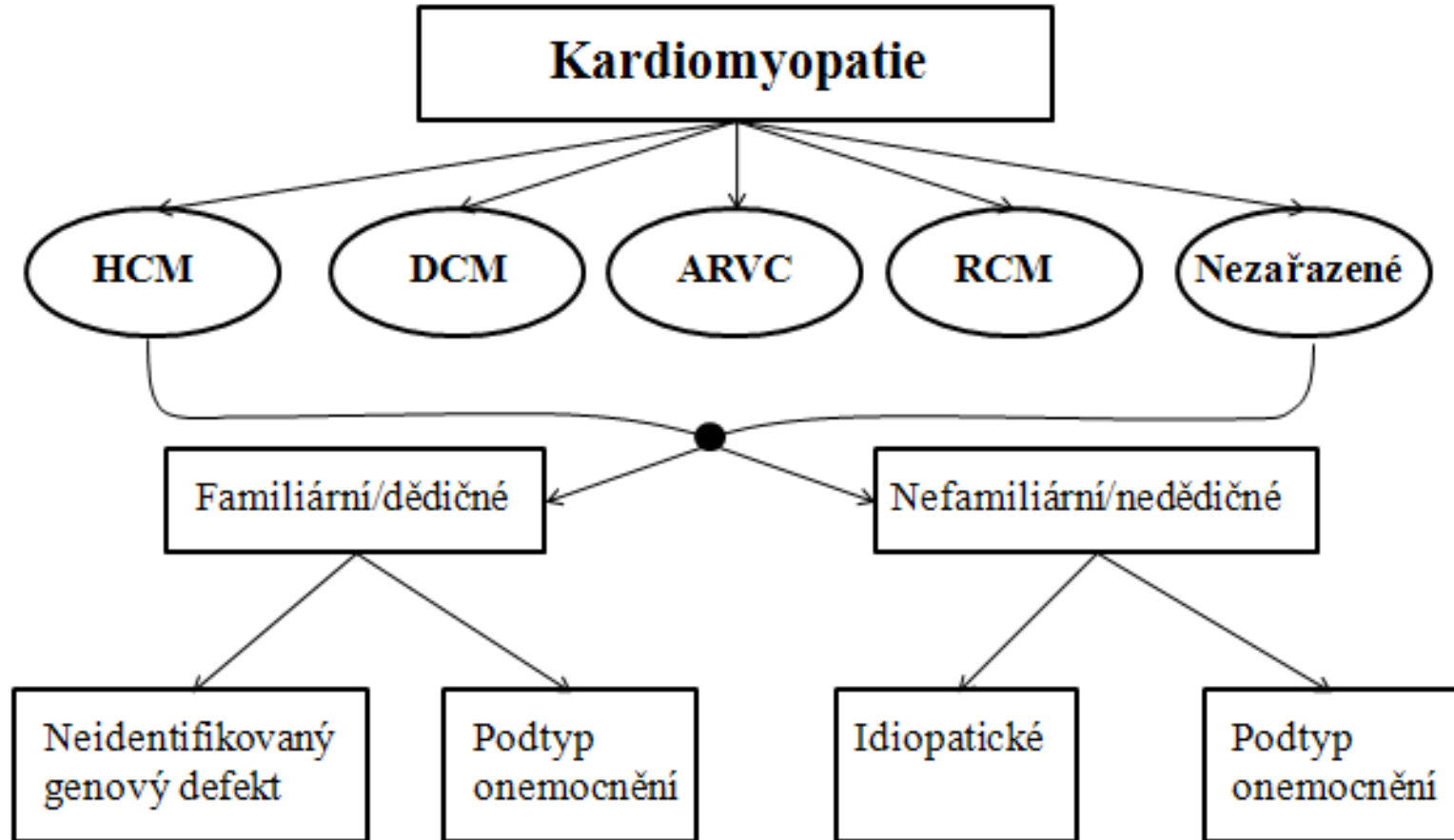
X-vázaný (gonozomální)

Genetická heterogenita

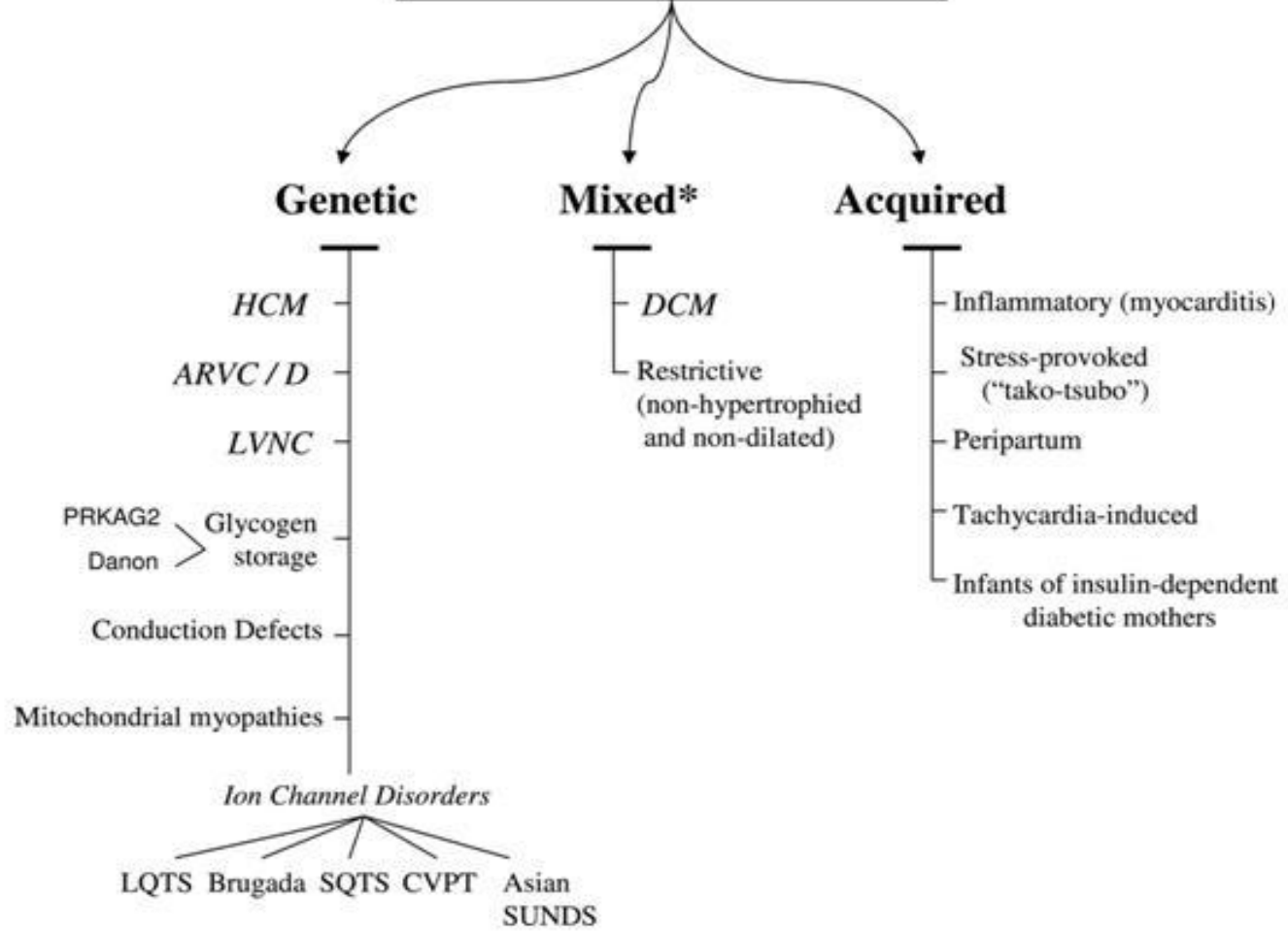
Omezená penetrance

Kardiomyopatie

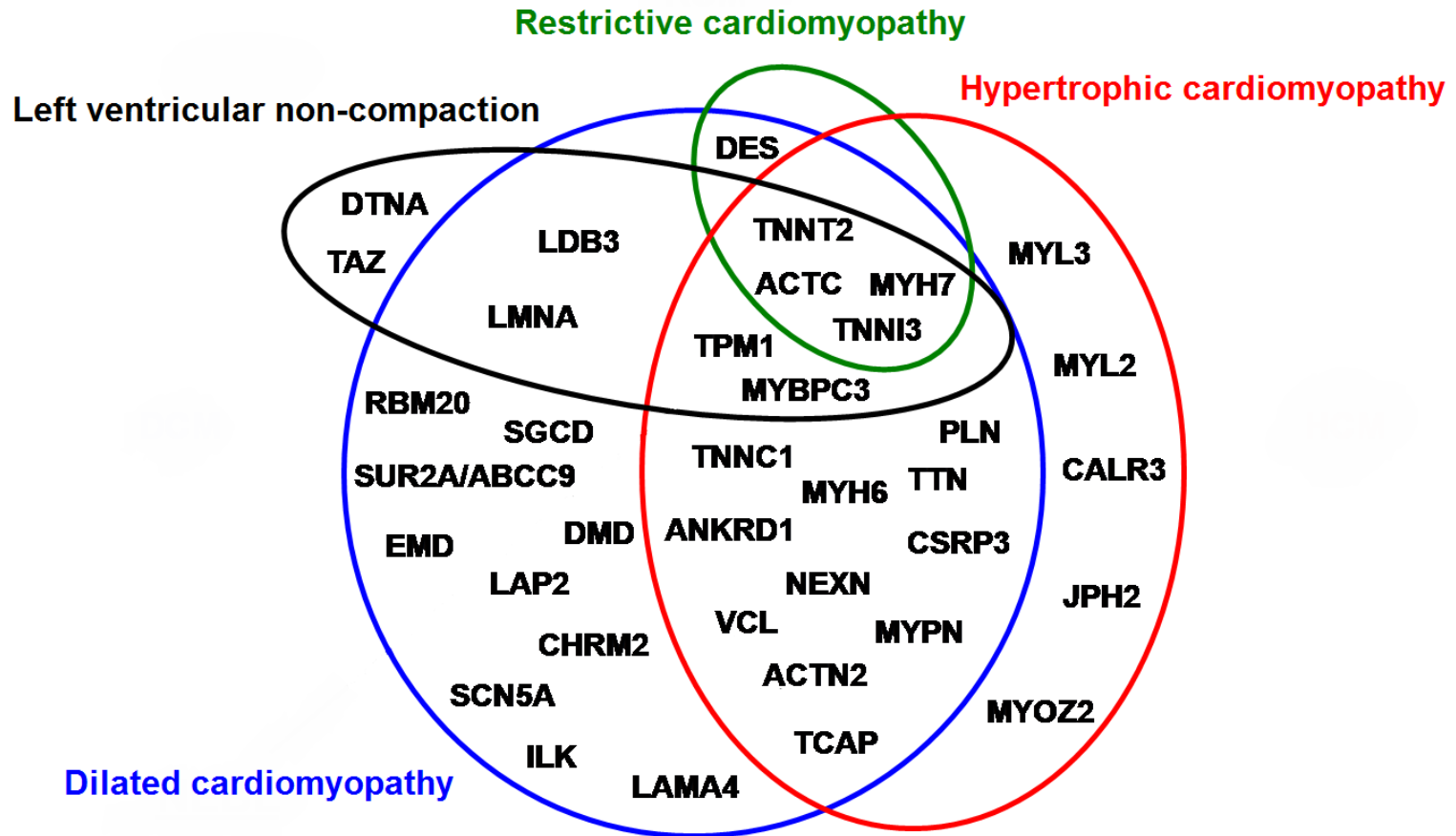
PRIMARY CARDIOMYOPATHIES
(predominantly involving the heart)

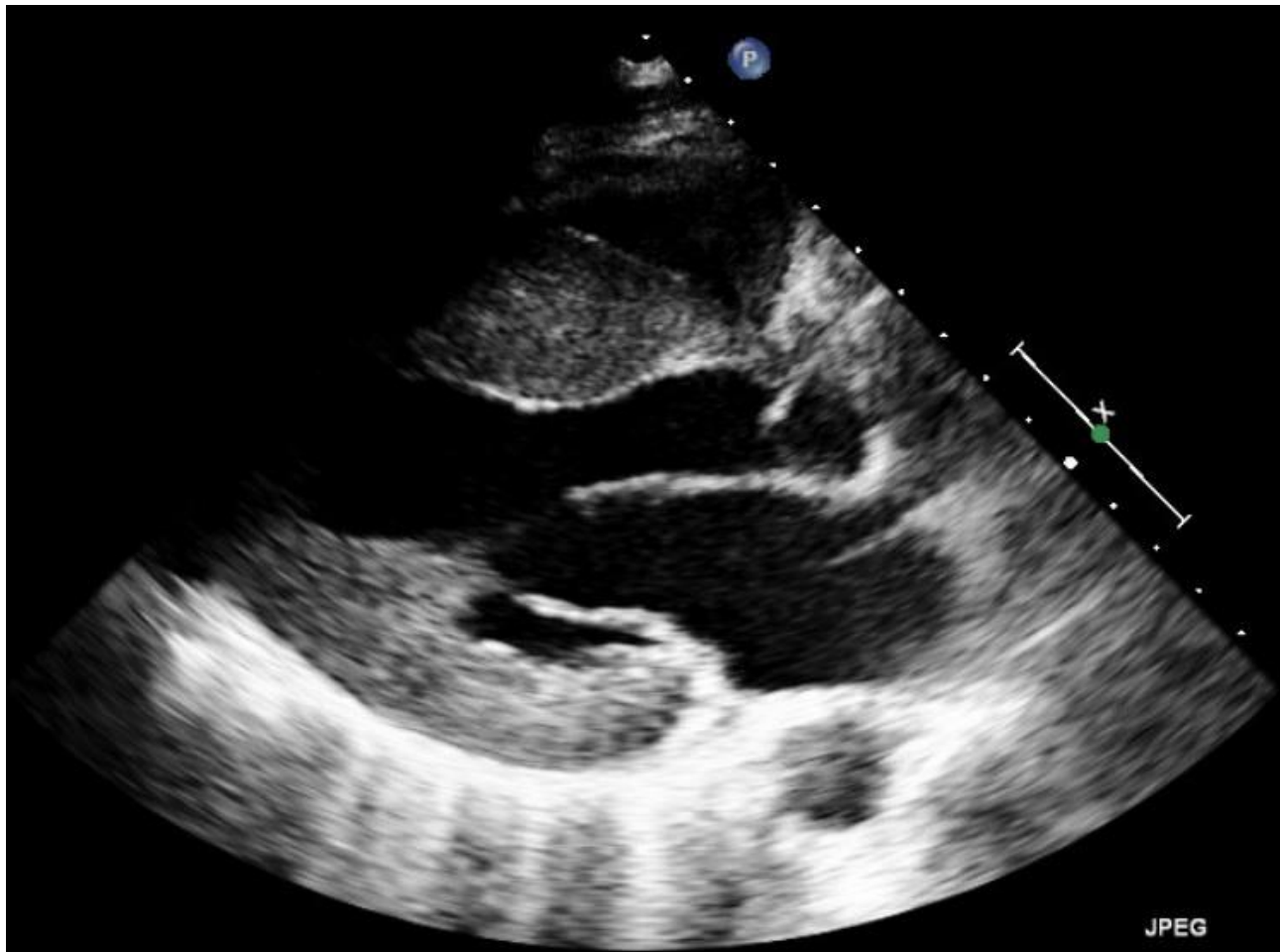
Maron B J et al. Circulation 2006;113:1807-1816

Kardiomyopatie

Hypertrofická kardiomyopatie

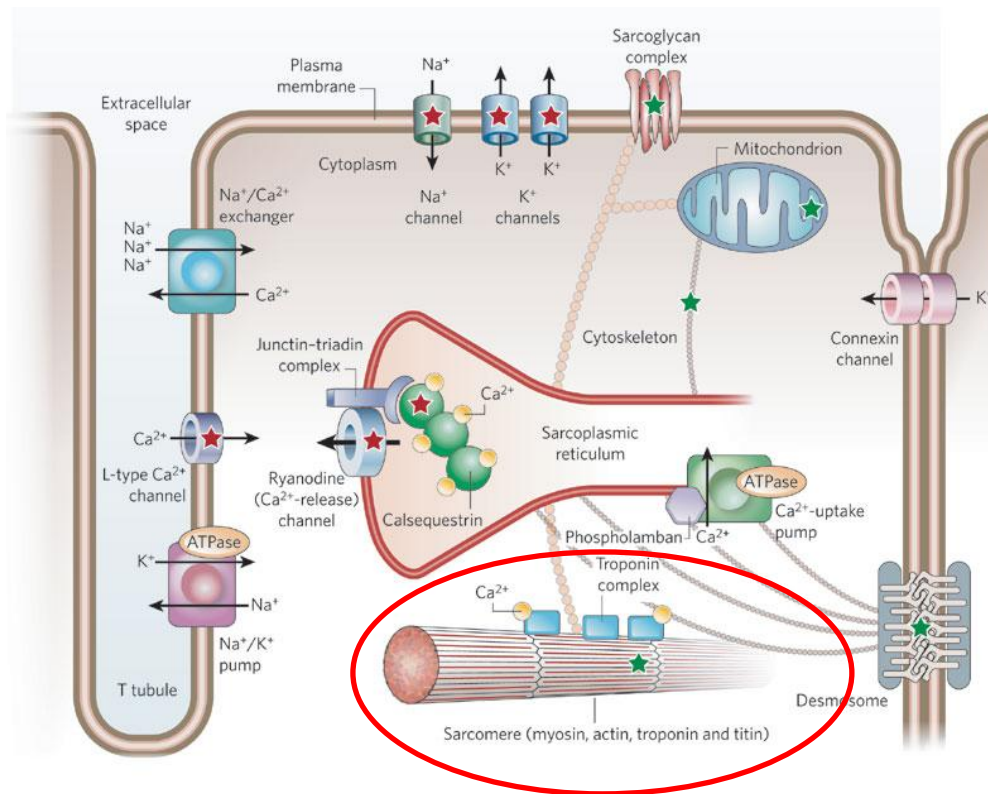
Hypertrofická kardiomyopatie

Nejčastější monogenně podmíněné onemocnění srdce s prevalencí 1:500

Mutace v sarkomerických proteinech (20 genů, 2000 mutací)

Těžký řetězec β myozinu
Myozin vazebný protein C

Metabolická a strádavá onemocnění, mitochondriální kardiomyopatie, vrozené syndromy, neuromuskulární poruchy

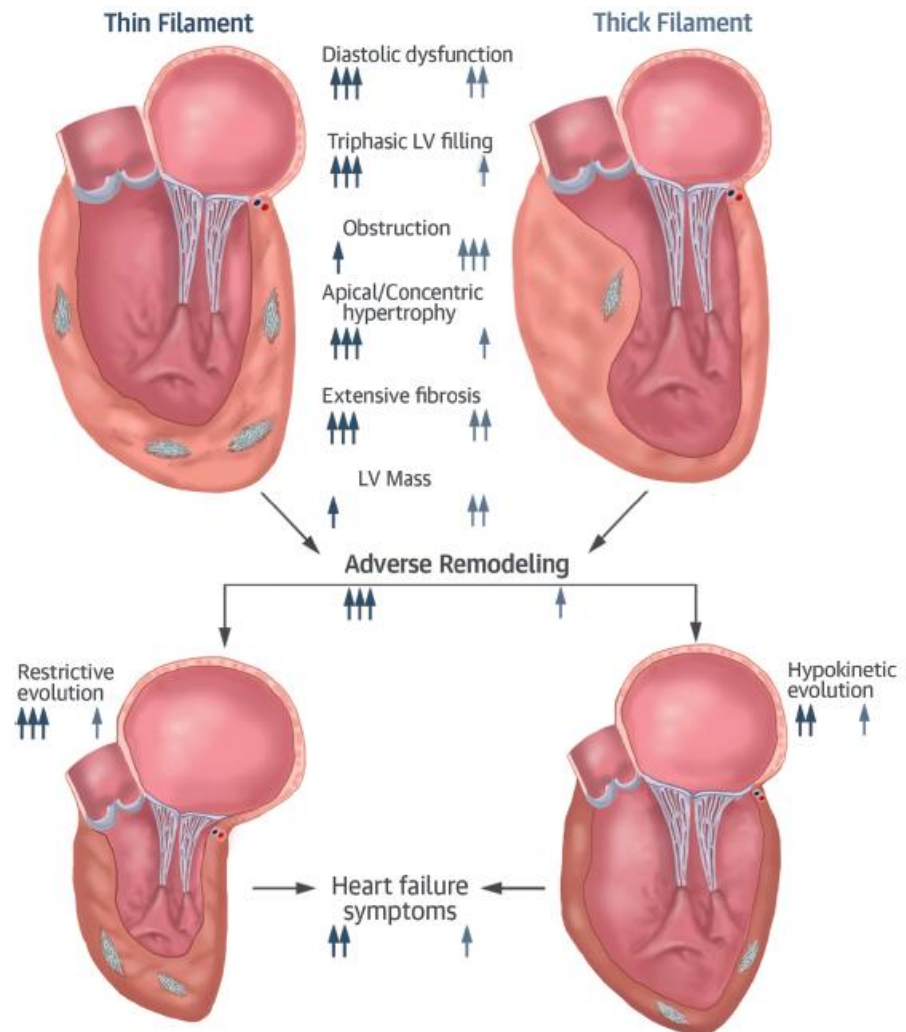
Hypertrofická kardiomyopatie

Omezená korelace genotypu a fenotypu

Některé genetické varianty byly asociovány s vyšším rizikem náhlé smrti (zejména v genu pro troponin T)

Malé soubory, vzácné varianty, nekonzistentní výsledky

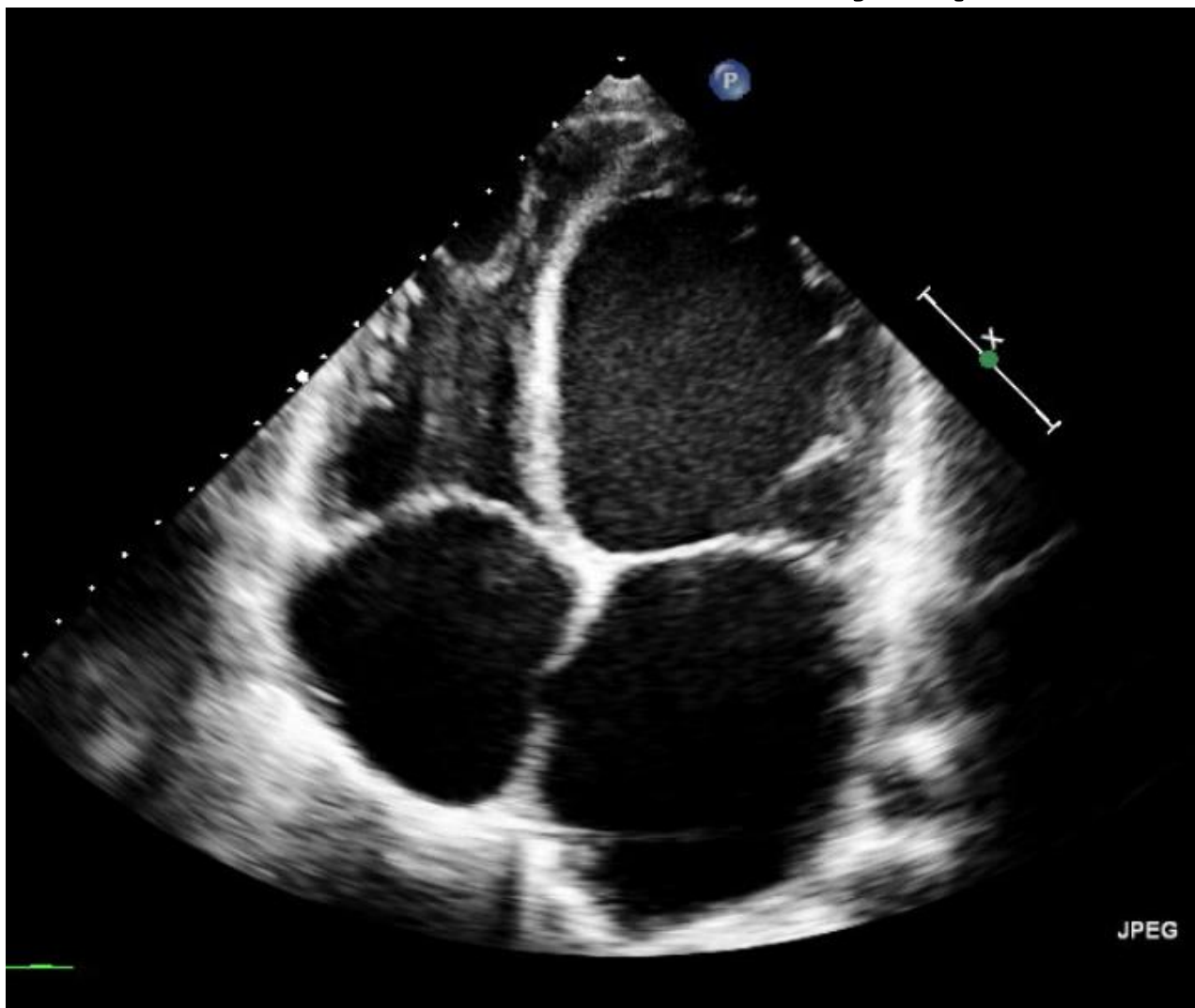
Genetické varianty v genech pro tlustá filamenta způsobují větší míru hypertrofie s nižším rizikem restriktivního plnění nebo systolické dysfunkce

Coppini, R. et al. J Am Coll Cardiol. 2014; 64(24):2589-600.

Dilatační kardiomyopatie

Dilatační kardiomyopatie

Prevalence 1:2500

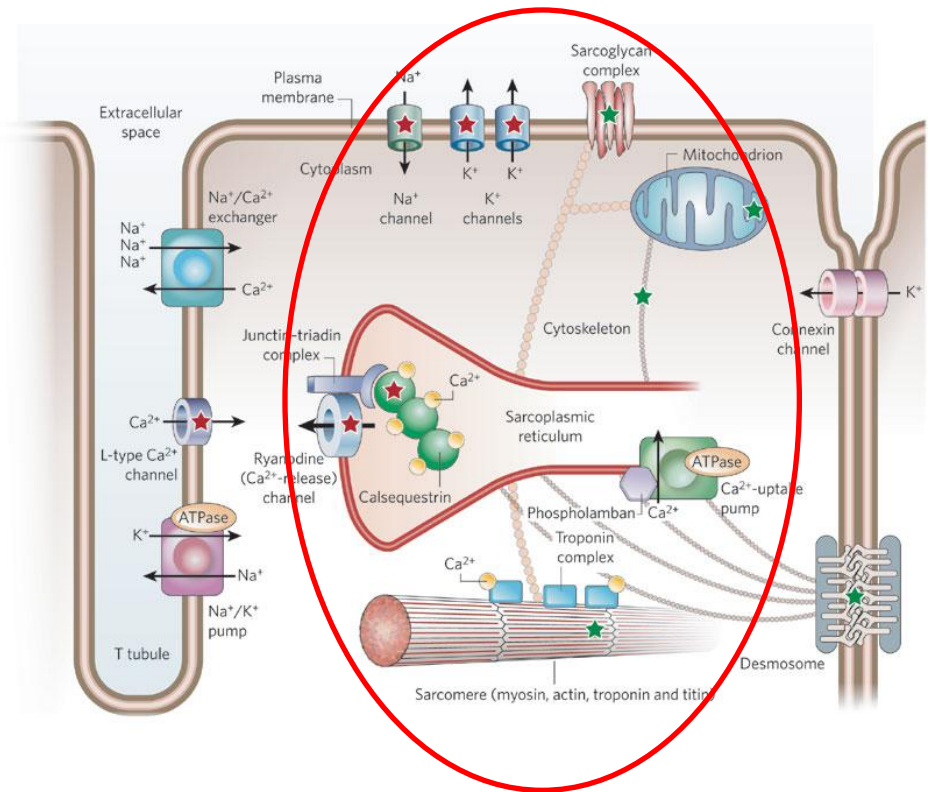
Smíšená etiologie

Familiární DCM – geny pro sarkomerické, cytoskeletální a proteiny jaderného obalu

Toxická

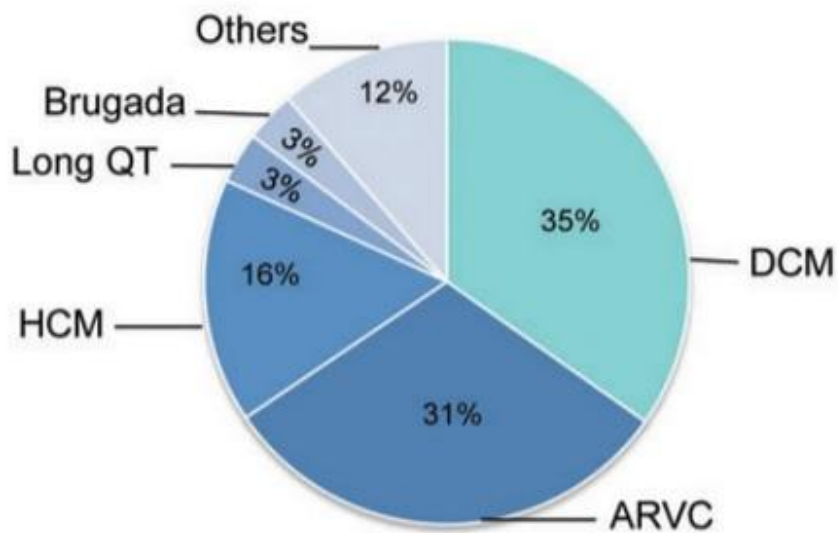
Zánětlivá

Peripartální

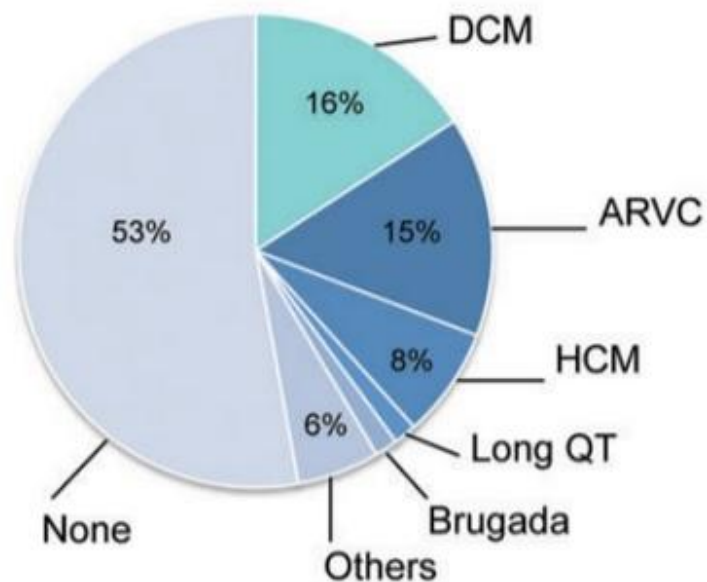

Dilatační kardiomyopatie

Per mutation (%)

Per patients (%)

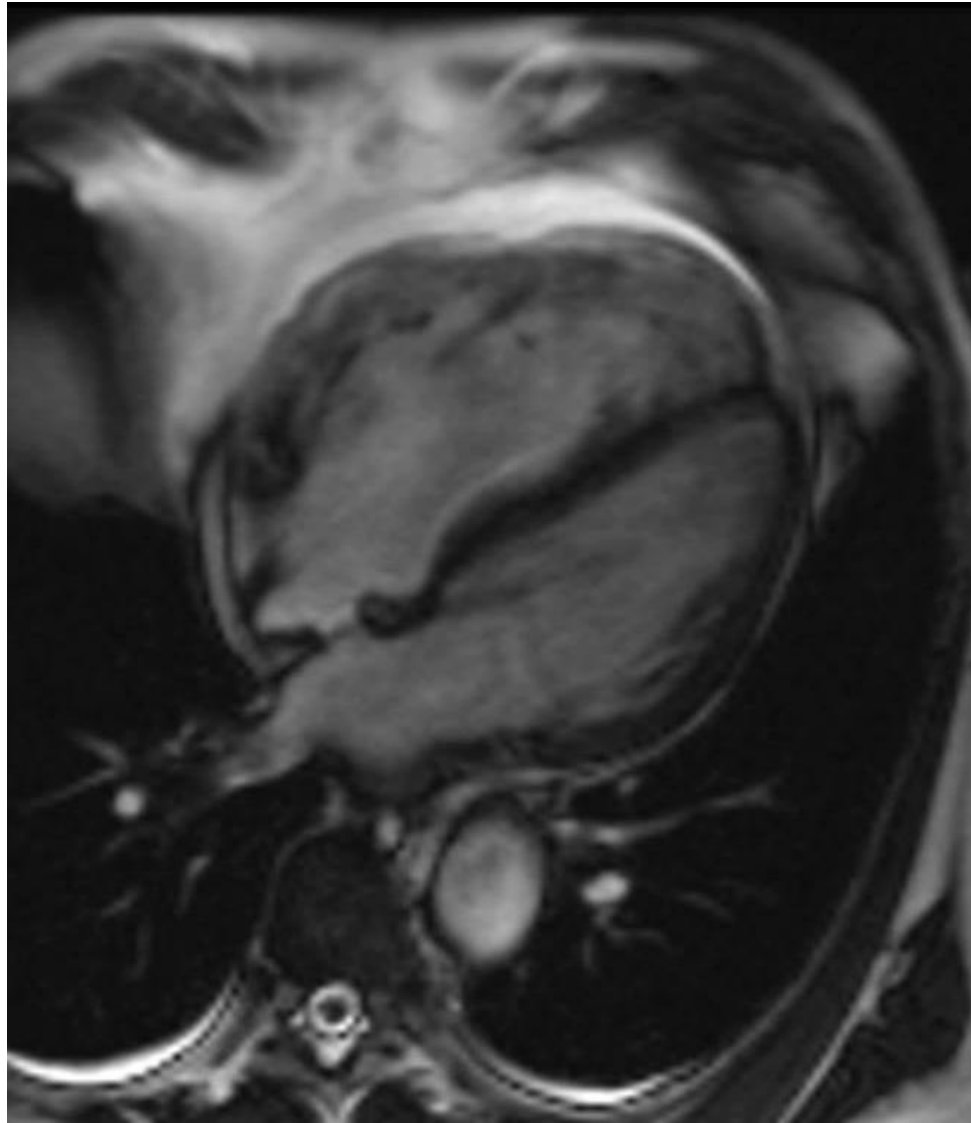

Haas J et al., Eur Heart J. 2014

KARDIOLOGICKÁ KLINIKA
2. LF UK a FN MOTOL

Arytmogenní kardiomyopatie

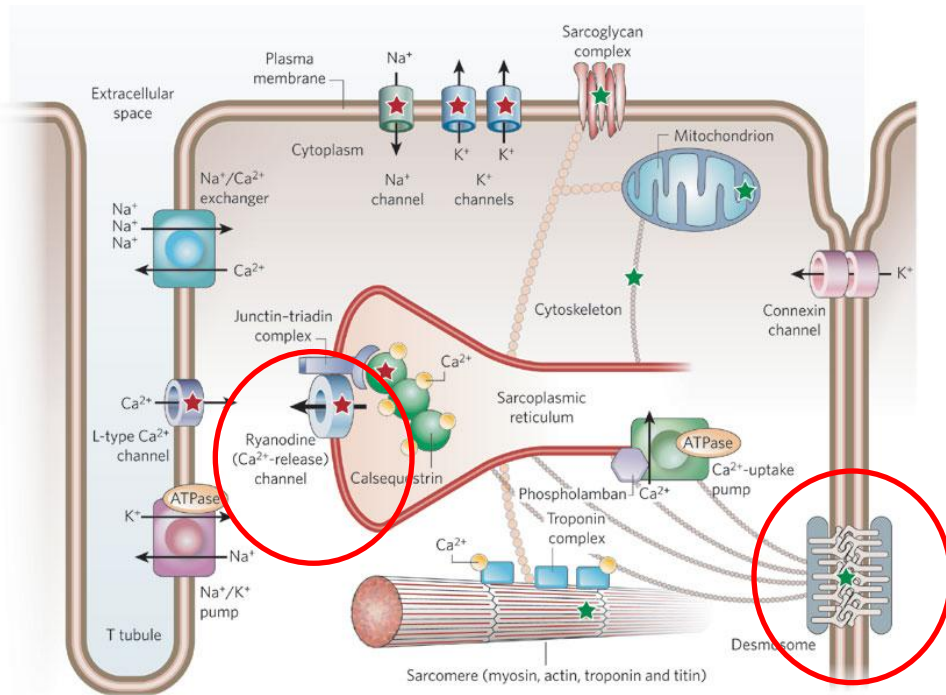

Arytmogenní kardiomyopatie

Prevalence asi 1:2000 – 1:5000

Primárně genetické onemocnění

Geny pro proteiny desmozomů

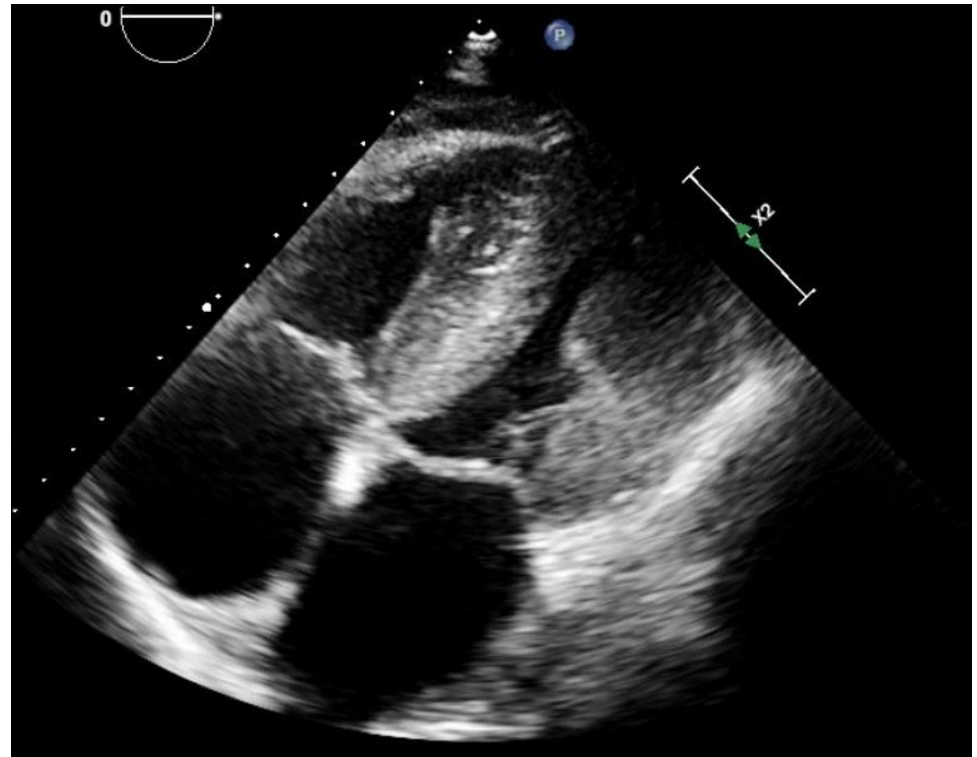

Restriktivní kardiomyopatie

Vzácná

Smíšená etiologie

Geny pro sarkomerické proteiny

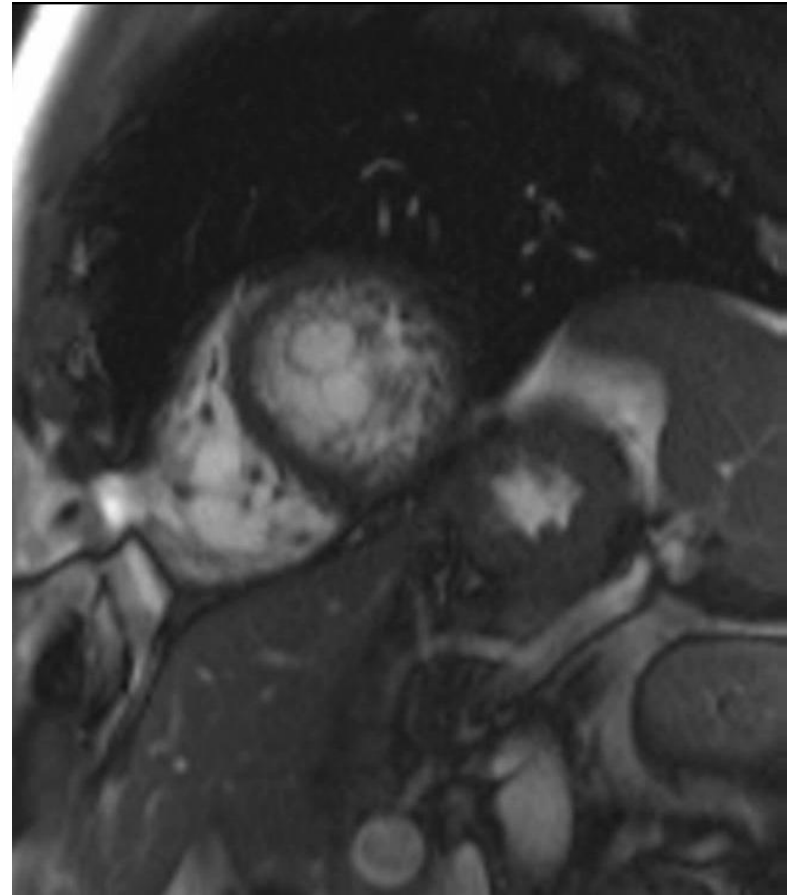
Non-kompaktní kardiomyopatie

Vzácná

Primárně genetické onemocnění

**Geny pro sarkomerické a
mitochondriální proteiny**

**Non-kompaktní, spongiózní
myokard, zejména v apikální
části levé komory**

Poruchy iontových kanálů

Syndrom dlouhého QT

KCNQ1 (LQT1) I_{KS} α podjednotka (plavání)

KCNH2 (LQT2) I_{Kr} α podjednotka (akustické podněty)

SCN5A (LQT3) Na α podjednotka (spánek)

Syndrom krátkého QT

K a Ca kanály

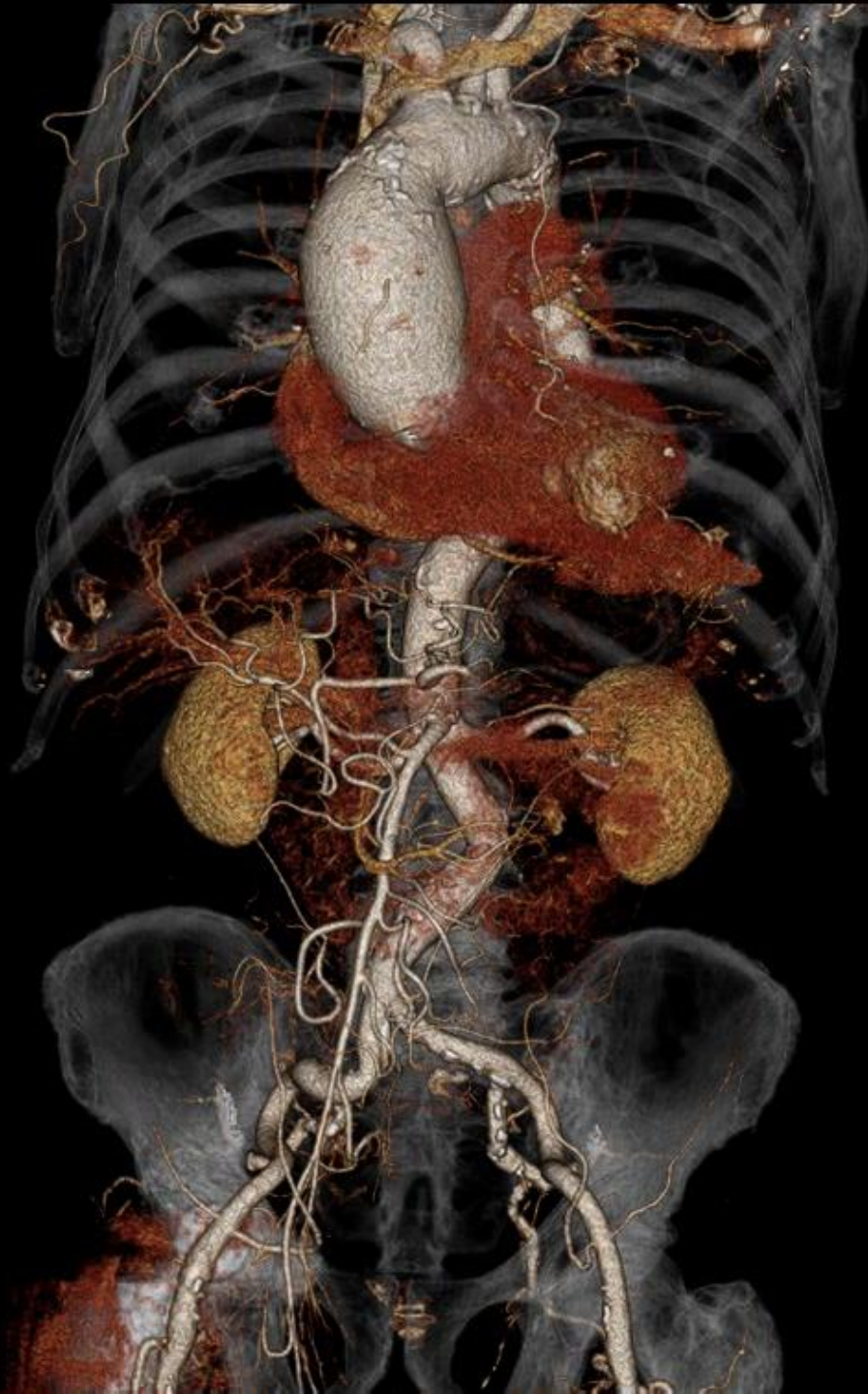
CPVT

Ryanodinový receptor, kalsekvestrin, kalmodulin

Brugada syndrom

SCN5A, K a Ca kanály

Aneurysma hrudní aorty

Marfanův syndrom – fibrilin 1 (prevalence 1:5000)

Loeys-Dietzův syndrom – *TGFBR1* a *TGFBR2*

Ehlers-Danlosův syndrom – kolagen

Familiární aneurysma hrudní aorty – alfa aktin

Bikuspidální aortální chlopeč – *NOTCH1*

**Turnerův syndrom – chromozomální aberace X0
(prevalence 1:2000 u dívek)**

Familiární hypercholesterolémie

Geny pro LDL receptor, apo-B, PCSK-9

Genetické vyšetření

Identifikace genetické varianty ve vztahu k onemocnění

Známa varianta a její poloha

Polymorfismus délky restričních fragmentů

Polymorfismus konformace jednovláknové DNA

Čipové technologie

Zjištění sekvence části/celého genomu a její porovnání s referenční sekvencí

Sangerova metoda

Next generation sequencing

Genetické vyšetření

Laboratorní vyšetření je pouze jedna část genetického vyšetření

Rodokmen

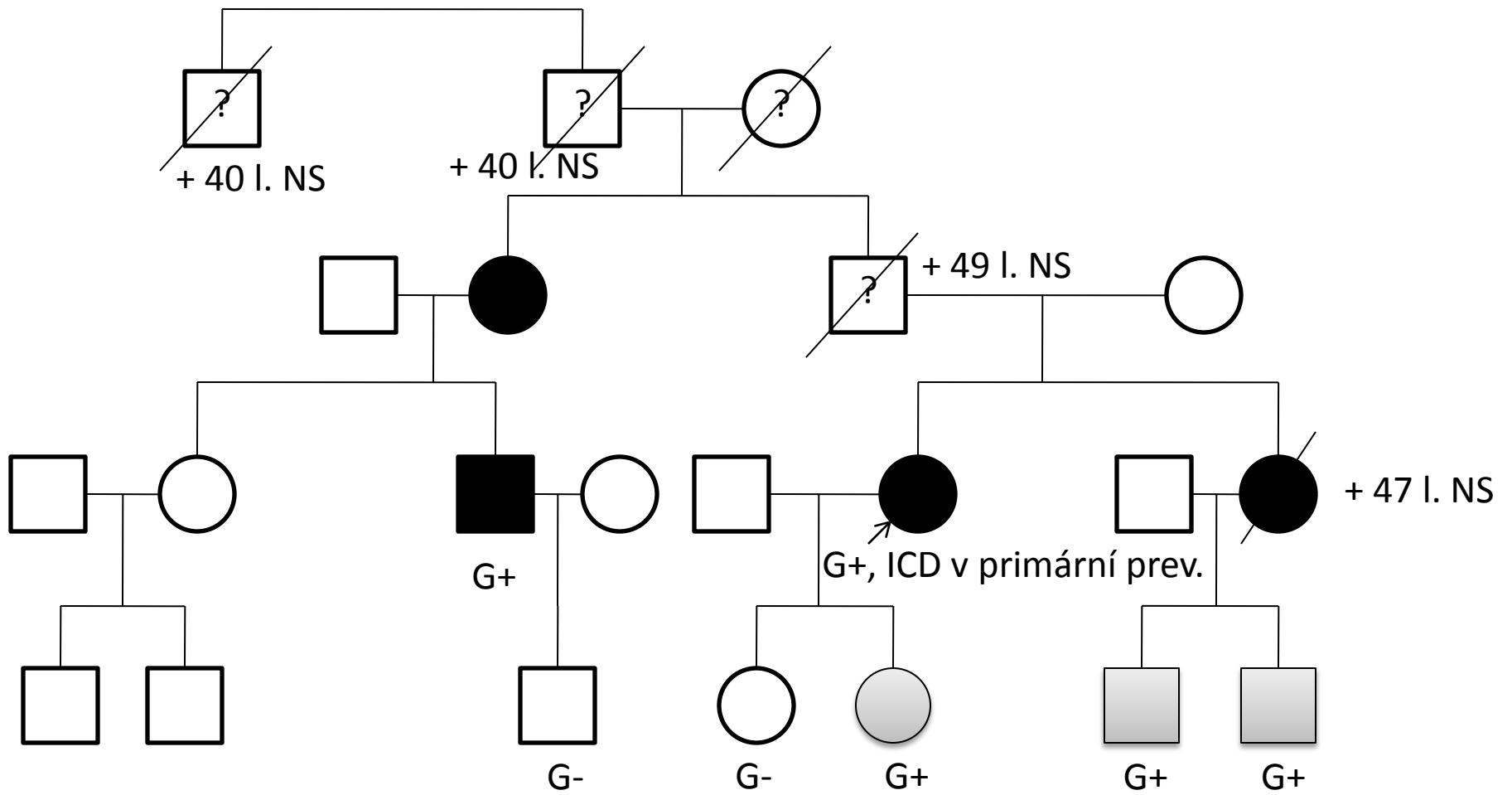
Typ dědičnosti

Interpretace výsledků

Genetické poradenství

Reprodukční péče

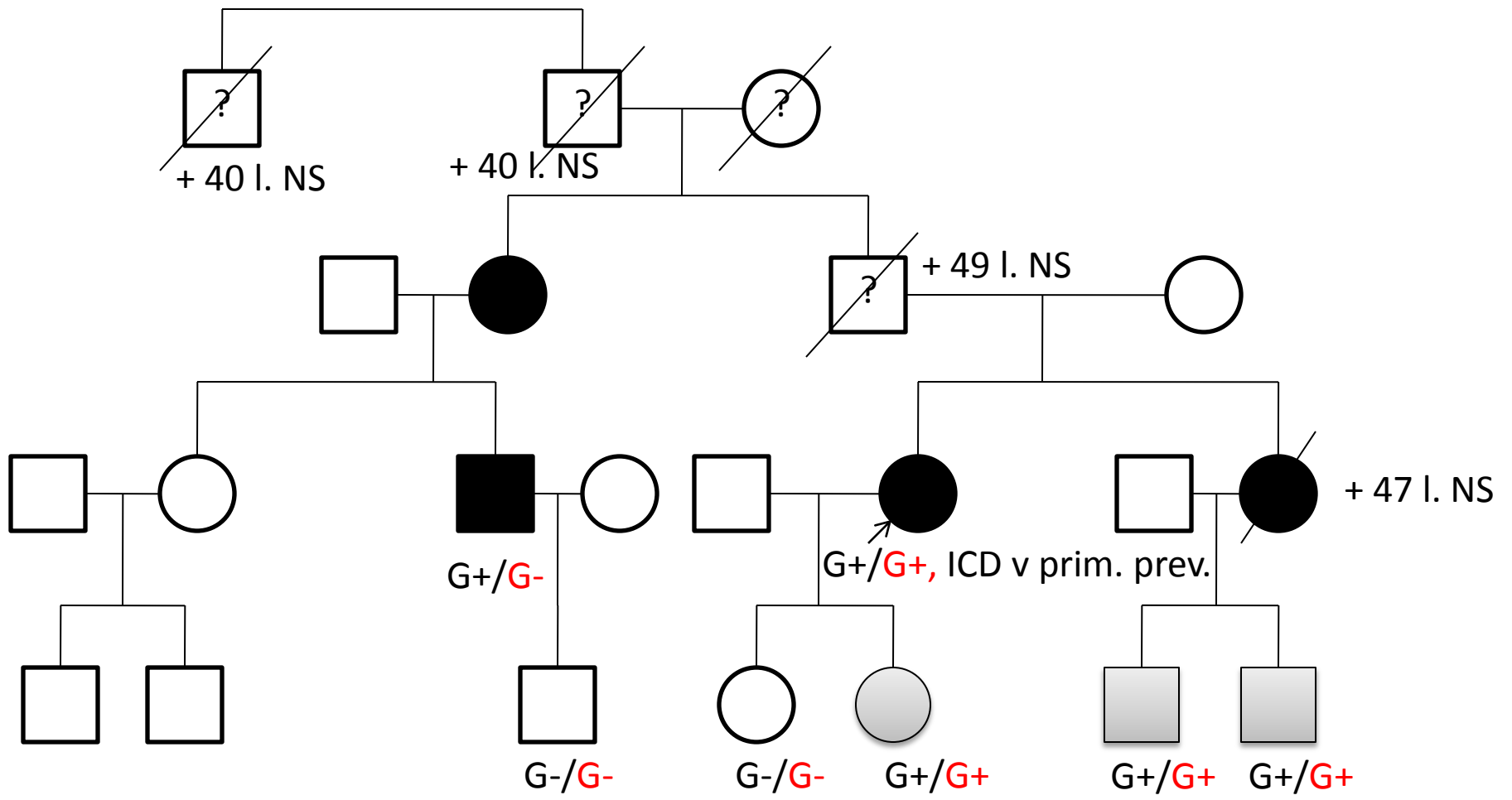

Mutace:

NP_000247.2:p.Thr343MetfsTer7 v genu *MYBPC3* - patogenní

Mutace:

NP_000247.2:p.Thr343MetfsTer7 v genu *MYBPC3* – patogenní

NP_000229.1:p.Asp429Glu v genu *KCNH2* – patogenní pro LQTS

